

„GAZDASÁG-ÉS FOGLALKOZTATÁSFEJLESZTÉSI PARTNERSÉG A

SZOMBATHELYI JÁRÁS TERÜLETÉN” C. PROJEKT

A gyermekellátás helyzetének bemutatása Szombathely és járásában

2018

Bevezetés

A gyermekek ellátása az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetés megszervezését jelenti azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük, munkaerő-piaci programban, képzésben, nappali rendszerű iskolai oktatásban való részvételük, illetve egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátása Magyarországon az önkormányzatok alapfeladatai közé tartozik, az intézmények többségét a települési önkormányzatok működtetik. Míg az óvodai férőhelyek esetében nincs jelentős hiány, a 3 év alatti gyermekek ellátásában a férőhelyek száma jelentősen elmarad a kereslettől. A kapacitások területi eloszlása egyenlőtlen, a kisebb településeken jellemzően nagyobb a hiány. A szolgáltatások hiánya jelentősen csökkenti a szülők munkavállalási esélyét, ami gátolja a szülők - elsősorban nők - munkaerő-piacra való visszakerülését. A családok közelében működő bölcsődék, óvodák bővítése, fejlesztése nagyban hozzájárul a női foglalkoztatás emeléséhez, és ezen keresztül a gazdaság versenyképességének javításához.

Kapcsolódás a TOP 6.8.2 projekthez

A kisgyermekes anyukák munkába állását több tényező is nehezíti. A hosszú távollét alatt a szakmai ismeretek kopnak, elavulnak, a munkavállalói készségek romlanak, lazul, vagy meg is szűnik a kapcsolat a korábbi munkáltatóval. A visszatérni szándékozó kisgyermekes anya esetében a munkáltatók sok esetben mérlegelik azt, hogy újbóli alkalmazásukkor az átlagosnál több munkaidő-kieséssel számolhatnak, illetve, hogy családi kötöttségeik miatt kevésbé rugalmasak.

A TOP 6.8.2 projekt egyik célcsoportja GYES-ről, GYED-ről visszatérők, valamint legalább egy gyermeket egyedül nevelő álláskereső.

A projekt keretében lehetőség nyílik az álláskeresőknél mentori szolgáltatás, valamint munkaerő- piaci információnyújtás igénybevételére. A szolgáltatások során a projekt résztvevői személyre szabott segítséget kapnak az álláskereső folyamatában. A regisztrált álláskereső a projekt keretében lehetőségük van piacképes szakmát tanulni, amely segítség nyújt azoknak az édesanyának, akik a megfelelő képzettség hiánya miatt nem tudnak elhelyezkedni. A képzés ideje alatt biztosítható keresetpótló juttatás, valamint helyi, helyközi utazás költségtérítés is.

A munkaerő-piaci programban, képzésben résztvevő szülők gyermekei is jogosultak napközbeni gyermekellátás igénybevételére.

Azon édesanyák, akik piacképes szakmával rendelkeznek és az atipikus foglalkoztatási formák korlátozott elérhetősége miatt nem tudnak munkába állni, de nyitottak az önfoglalkoztatásra, számukra a program segítséget nyújt vállalkozóvá válásukhoz. A

Vállalkozásfejlesztési Alapítvány 2-3 fős team segítségével végzi az önfoglalkoztatásra való felkészítést munkaerő-piaci szolgáltatás keretében. A támogatás 6 hónapon keresztül a mindenkori minimálbér összegével segíti az induló vállalkozásokat.

A bölcsődei feladat ellátás Szombathely és járásban

A családanyák szándékuk szerint szeretnék megőrizni munkahelyüket, visszatérni a munka világába, mindezt úgy, hogy anyai szerepükben is helyt tudjanak állni. A változó élethelyzetekre megoldás a 3 év alatti gyermeket nevelő családok számára egy olyan differenciált bölcsődei ellátó rendszer működtetése, mely figyelembe veszi a családok különböző szükségleteit, igényeit. A 2017-ben bevezetésre került ellátó rendszer – a klasszikus bölcsődei ellátási forma mellett – felkínál egyéb alternatívákat is, mint a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde, a családi bölcsőde és a napközbeni gyermekfelügyelet.

Mini bölcsőde

A minibölcsőde alakítható legkönnyebben a kistelepüléseken élők igényeihez. Megoldást adhat a közfoglalkoztatásban vagy képzésben részt vevő szülők gyermekeinek napközbeni ellátására is. Célja a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elsődleges elősegítése családias, derűs, nyugodt, szerető környezetben. A minibölcsőde felépítésében eltér a klasszikus intézménytől, létrehozásának feltételei is egyszerűbbek. Itt a három éven aluli gyermekek heten lehetnek egy csoportban, és a személyzet létszáma is kisebb, 1 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka.

Munkahelyi bölcsőde

Munkahelyi bölcsődét csak munkahelyen vagy az általa biztosított ingatlanban, a foglalkoztató fenntartásában lehet létrehozni. A munkahelyi bölcsődében is legfeljebb hét kisgyermek lehet csoportonként. Heti öt napban, egy teljes munkaidős bölcsődei felügyelővel és egy részmunkaidős segítővel biztosítják a gyermekek felügyeletét.

Létrehozására 2017. március 20-tól 2019. március 20-ig pályázati lehetőség áll fenn vállalkozások, nonprofit szervezetek és költségvetési szervek részére. Szombathely és járásban jelenleg nem működik ilyen intézmény.

Családi bölcsőde

A családi bölcsőde a gyermekek napközbeni ellátásának egy formája, 2017-ig családi napközi néven, 2017-családi bölcsőde néven, immáron a bölcsődei ellátórendszer részét képezi. Családi bölcsődét saját otthonban vagy más, erre a célra kialakított helyiségben, de bérelt ingatlanban is ki lehet alakítani. Egy csoportban maximum 5 gyermeket lehet felvenni. Ha a szolgáltatást nyújtó személy mellett segítő személyt is alkalmaznak, akkor a gyermeklétszám további 2 fővel emelhető.

Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény

Szombathelyen a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény biztosítja. Az intézmény a Derkovits városrészen a Bem József utca 33. szám alatt végzi tevékenységét. A fenntartói jogokat a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata gyakorolja. Személyes kapcsolatfelvételt követően az intézmény tájékoztatást adott arról, hogy Szombathelyen az Intézmény 7 bölcsődében, 538 férőhelyen, valamint 2 mini bölcsődében 14 férőhelyen biztosítja a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását Szombathely Megyei Jogú Város, illetve ellátási szerződés alapján a környező települések számára.

A Napraforgó Bölcsőde a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény Központjában található, 78 férőhelyen három gondozási egység hat csoportjában folyik a nevelési-gondozási tevékenység. A Százszorszép Bölcsődében jelenleg 104 férőhelyen, 8 csoportszobában folyik a 20 hetestől - 3 éves korú gyermekek gondozása-nevelése. A Meseház Bölcsőde 90 férőhelyes, összesen 7 csoportszobával. A Kuckó Bölcsőde a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény legkisebb bölcsődéje, férőhely száma 38 fő. A Csodaország Bölcsőde 104 férőhelyes, amelyben 3 gondozási egységben összesen 6 csoportszobában folyik a nevelési-gondozási tevékenység. A Csicssergő Bölcsődében négy csoportszobában összesen 46 gyermeket tudnak fogadni. A Bokréta Bölcsőde 78 férőhelyes, 3 gondozási egységből és összesen 6 csoportszobából áll.

A Manócska és Babóca Mini Bölcsődék a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény, Csodaország bölcsődéjének épületében, a Derkovits városrészen található. 2013 őszén, pályázat keretében létesült. A mini bölcsődék 7-7 kisgyermeket tudnak fogadni.

A hét bölcsőde Szombathely várost területileg egyenlőtlenül fedi le. A hét bölcsőde és a kettő mini bölcsőde nem körzetek szerint és nem lakosságszám arányaihoz vagy lakótelepek vonzáskörzetében lett kialakítva. Így jelenleg 4 bölcsőde a Derkovits városrészen, 1 bölcsőde a déli városrészen, 1 bölcsőde a Zanati városrész előtt helyezkedik el, egy pedig a legkisebb 38 férőhellyel a Hadnagy utcában. Az Intézmény pályázati tervei közt szerepel az intézmény férőszámainak jogszabályi változásokhoz és szükségletekhez való igazítása, fejlesztése így egy lehetséges új épületben való férőhely átcsoportosítás és bővítés Szombathely belvárosában. A legnagyobb igény bölcsődei férőhelyre a belvárosban mutatkozik. A Hadnagy utcában található Kuckó Bölcsődében szinte soha nincsen üres férőhely, amint elmennek óvodába a gyerekek a felszabadult helyekre 4-5-szörös a túljelentkezés.

A Szombathelyen kívül a járásokban élő szülők gyermekei számára is biztosított a férőhely abban az esetben, ha a járás önkormányzata ellátási szerződést köt velük. A fenntartó együttműködési megállapodást kötött kistérségi településekkel (Sé, Torony, Gencsapáti, Nári), melynek értelmében az adott település önkormányzatának hozzá kell járulnia a működési költségekhez. A szerződés értelmében az állami normatíván és szülői befizetéseken felül fennmaradó részt a település önkormányzatának kell kiegyenlítenie. A szerződés tartalmazza, hány fő gyermek ellátását támogatja a település, illetve, hogy egy főre mennyi a támogatás összege, melyet az önkormányzat az igénybe vett napok után fizet. Az igénybevételről a Szombathelyi EBI küldi a létszámadatokat évente két alkalommal. Az

intézmény ellátási területe ennek alapján 2017 évben Szombathely, valamint Sé, Torony, Gencsapáti és Nárai közigazgatási területe. 2019 év januártól Vép településsel tervben van, hogy feladat-ellátási megállapodást köt az Önkormányzat.

A bölcsődei szolgáltatás igénybevétele térítési díjköteles. Az egyénre szabott gondozási díj a szülők jövedelme alapján kerül megállapítására. A személyi térítési díj jövedelemtől függően (napi minimum 50 Ft - maximum 900 Ft) kerül meghatározásra, az étkezési térítési díj egységesen bruttó 478 Ft. Személyi térítési díjat nem kell fizetni azon családoknak, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, három vagy több eltartott gyermekük van, vagy tartós betegség igazolása esetén, illetve, ha az 1 főre jutó nettó jövedelem kevesebb a nettó minimálbér 130 % - nál.

A kistérségből érkező családok nem kaphatnak mentességet a gondozási térítési díj fizetése alól. Ők a maximum összeget fizetik, mely 18.900 Ft-ot jelent havonta. Kedvezményt, illetve mentességet a saját települési önkormányzatnál igényelhetnek.

A bölcsődei szolgáltatás azon édesanyák gyermekei számára biztosított, akik munkaviszonnyal rendelkeznek. Ez a bemeneti kritérium hátrányosan érinti azokat az álláskereső édesanyákat, akik azért szeretnék gyermekeik számára a bölcsődei szolgáltatást igényelni, hogy aktívan állást keressenek. Az álláskereső időigényes feladat, az állásinterjúval való megjelenés nehézségbe ütközik, ha közben nem megoldott a kiskorú gyermek felügyelete. A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény rugalmas, mivel az első hónapban ettől eltekint, viszont az első havi térítési díj befizetésekor már mindkét szülőnek rendelkeznie kell munkaviszonnyal. A bölcsőde szempontjából státusznak számít a munkaerőpiaci programon keresztül képzésen történő részvétel is.

A Csicsergő Bölcsődében 2017 októberétől plusz szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyelet működik. A szülő elfoglaltságának idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét a 8.30 – 12.00 óráig terjedő időszakokra. Az időszakosan gondozott kisgyermeket a bölcsődei csoport üres férőhelyére tudják fogadni. Az időszakos gyermekfelügyeletet a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján biztosítják. Az időszakos gyermekfelügyeletet térítési díj ellenében lehet igénybe venni. A szolgáltatás költsége minden megkezdett óra után 400 Ft. Igény szerint étkezést is tudnak biztosítani, melynek díja 464 Ft/nap. E szolgáltatás jó lehetőség a szülőknek, melynek igénybevételével hivatalos ügyeket, akár munkavállalással kapcsolatos teendőiket is intézhetik, mialatt kisgyermekük betekintést nyerhet a közösségi életbe.

A bölcsődék nyitvatartási ideje hétfőtől péntekig egységesen 6-18 óráig tart. A Csicsergő bölcsődében szülői igény szerint már 5.30-tól biztosítanak felügyeletet a kisgyermek részére. A mini bölcsődék hosszabb nyitvatartási idővel működnek, hétfőtől péntekig 5.30-tól 19.00 óráig látnak el gyermekfelügyeletet. A bölcsődék a hivatalos, törvény által biztosított ünnepnapokon zárva tartanak. Nyári lezárás általában 4 hét, télen 1 hétig zárnak be az intézetek. Ezen felül igény szerint minden esetben van ügyelet a város azon bölcsődéjében, ahol helyben van a főzés.

Szülői igények, jelzések alapján indult nyári testvértábor szolgáltatás először egy, majd a következő évben már három bölcsődében. Segítséget nyújtva azon családok számára, ahol nehezen oldható meg a gyermekek elhelyezése a lezárás ideje alatt és nem kívánnak

ügyeletes bölcsődei ellátást igénybe venni. A tábor nagyobb testvérekkel is igénybe vehető. Ez egy másfajta közös élményt is jelent a gyermekek számára. Igény szerint egy, vagy két hétig fogadják a gyermekeket. A különböző korosztályoknak megfelelő tartalmas programok és étrend biztosított, egész napos ellátás keretében. A nyári tábor díja önkormányzati rendeletben szabályozott. A hátrányos helyzetű gyermekek számára térítési díjkedvezményt/ingyenességet biztosítanak.

A bölcsődei ellátás iránti igény a korábbi évtizedekben is hullámzó volt, amit mindig a jogszabályi változások és a helyi rendeletek befolyásoltak. Az extra GYED bevezetésével egyre nagyobb számban jelentkeznek a bölcsődékbe a 2 évesnél fiatalabb gyermeket nevelő családok. Míg korábban 1 éves gyermekek 1-1 bölcsődében 2-14 fős létszámban fordultak elő, addig a mostani igénybevétel és jelentkezések alapján az 1 év körüli gyermekek létszáma 1-1 bölcsődei férőhelyszámnak 35-40%-át is eléri. A kisebb korosztályú gyermekek mellett integráltan sajátos nevelési igényű gyermekeket is fogadnak.

1. számú táblázat: Férőhelyek száma a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézményben 2017 évben

Bölcsőde	Férőhelyek száma	Mini Bölcsőde	Férőhelyek száma
Csodaország Bölcsőde	104 fő	Manócska Mini Bölcsőde	7 fő
Százszorszép Bölcsőde	104 fő	Babóca Mini Bölcsőde	7 fő
Bokréta Bölcsőde	78 fő		
Csicsergő Bölcsőde	46 fő		
Napraforgó(Módszertani) Bölcsőde	78 fő		
Meseház Bölcsőde	90 fő		
Kuckó Bölcsőde	38 fő		
Összesen	538 fő		14 fő

A 2018 évben a beíratott gyermekek száma átlagosan 442 fő a kilenc hónap adatai alapján.

Szombathely városán kívül a járásban két településen működik bölcsődei ellátás: Vasszécsenyben és Táplánszentkereszten.

Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsőde Vasszécseny

2012. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit az óvoda közvetlen szomszédságában a korszerű bölcsőde.

Két csoporttal, magas színvonalú szakmai elvárásoknak megfelelő tárgyi feltételekkel, kiszolgáló helyiségekkel. A bölcsődei férőhely száma 26 fő, teljes kihasználtsággal működik. A körzeti bölcsőde 50 km-es körzetből várja azon gyermekeket, akiknek napközbeni ellátását a szülők nem tudják biztosítani elsősorban a munkaerő-piacra történő visszatérésük miatt. A bölcsődébe való beiratkozásra egész évben van lehetőség, viszont a beiratás során mindkét szülőnek igazolni kell, hogy rendelkezik munkahellyel. Az intézményvezető tájékoztatott arról, hogy 2018/2019-es nevelési évre az újonnan beíratott kisgyermek száma 16 fő, a tavalyi csoportokból 10 kisgyermek maradt a bölcsődében, továbbra is teljes létszámmal dolgoznak. de ennél sokkal nagyobb az igény a térségben a bölcsődei ellátásra. Folyamatos a jelentkezés és sajnálatos módon számos esetben el kell utasítani a felvételt kérő családokat. Körzeti bölcsőde révén sokkal több az igény, mint a férőhely, időközben várólista került kialakításra, de a felvétel elbírálásánál elsőbbséget élveznek a helyi lakosok.

A személyi térítési díj 900Ft, az étkezési térítési díj egységesen bruttó 478 Ft.

A bölcsőde hétköznapokon 6.00 -17.00-ig végzi a 20 hetes kortól 3 éves korig a gyermekek gondozását. A nyári szünetben, augusztusban négy hétig szünetel az ellátás.

Az óvoda 81 kisgyermeknek tud napközbeni ellátást biztosítani, jelenleg 3 csoporttal működik. Az óvodába 2,5 éves kortól veszik fel szobatiszta gyermekeket A 2018/2019 nevelési évre beíratott gyermekek száma 70 fő. Szeptember 30-ig 24 új kisgyermek került beíratásra, minden jelentkezőt fel tudtak venni, egy családot sem kellett elutasítani. Az óvoda nyitvatartási ideje megegyezik a bölcsődével, nyári leállás viszont itt nincs.

Hét Kastély Kertje Művészeti Óvoda és Bölcsőde

Táplánszentkereszt községben 2011 óta működik bölcsőde. Az intézmény pályázat útján került felújításra, melynek köszönhetően egy modern, a mai elvárásoknak megfelelő bölcsőde került kialakításra. A bölcsőde kihasználtsága maximális, 24 férőhellyel rendelkezik. Az intézményben két csoport működik 5 szakképzett kisgyermeknevelővel. Az intézményvezető beszámolt arról, hogy 2018/2019 nevelési évre 22 kisgyermek jelentkezett, a bölcsődébe beíratott gyermekek száma 24 fő. A jelentkezők közül mindenkit fel tudtak venni, ez annak is köszönhető, hogy az óvodában folyamatban van a létszámbővítés. Az ellátási terület egész Vas megyét lefedi, de elsősorban Táplánszentkeresztről, valamint a környező településekről várják a gyermekeket a község bölcsődéjébe. Tavasszal tart nyílt napot az intézmény a gyermeküket beíratni szándékozó szülők részére, de lehetőség van egész évben a folyamatos beíratásra. A beíratás feltétele, hogy mindkét szülő rendelkezzen munkahellyel. Erről szükséges munkaviszony igazolást bemutatni a bölcsőde vezetőjének. A bölcsőde rugalmasan alkalmazkodik a szülők munkabeosztásához, őszi, tavaszi szünetük nincs, nyáron az igényekhez igazodva, télen karácsony és újév között zárnak be.

A bölcsőde hétköznapokon 6.30-tól 17.30-ig tart nyitva. A gondozási díj egységesen napi 500 forint, továbbá ehhez jön még az étkezési díj.

Az óvoda befogadóképessége 108 fő, 4 csoport működik. 2018/2019-es nevelési évre 38 fő jelentkezett, az óvodába beíratott kisgyermek száma jelenleg 112 fő. Miután a jelenlegi létszám meghaladja a férőhelyek számát, és évről évre nagyobb az igény a gyermekek napközbeni ellátására folyamatban van további létszám bővítés. Mind a négy csoport vegyes csoport, 2,5 éves kortól 6 -7 éves korosztályig találhatók meg a csoportokban a beíratott gyermekek. Az óvodai ellátást 14 munkatárssal oldja meg a munkáltató. Jellemző, hogy a bölcsődéből kimaradó gyermekek a község óvodájába járnak tovább.

2. számú táblázat: A működő bölcsődei férőhelyek és a bölcsődébe beírt gyermekek számának alakulása 2014-2018 között Szombathely és járásban

Megnevezés	2014	2015	2016	2017	2018
Bölcsődék száma	9	9	9	11	11
Bölcsődei férőhelyek (fő)	590	590	590	604	604
Bölcsődébe beíratott gyermekek száma	546	568	540	474	492

Szombathelyi Családi Napközik

Szombathelyen is egyre több az igény a családi napközik iránt. Sok szülő nem akar hónapokat várni a gyermek napközbeni elhelyezésére. Főként olyan családok választják ezeket az intézményeket, akik különféle okok miatt nem szeretnék beadni gyermeküket nagyobb közösségbe. Hosszú a várólista, kevesebb idő jut a gyermekekre, több az esély a megbetegedésre.

2012-ben nyitotta meg kapuit a Lógalába Családi Napközi, mely 1 éves kortól az iskolás korig várja a gyermekeket. A napközi családias környezetben, kis létszámú csoportokban szakképzett pedagógusokkal, logopédussal, fejlesztőpedagógussal végzi a gyermekek nevelését. A Családi napközi két telephelyen működik, a Komlósi Ferenc utca 35. szám alatt bölcsődei, a Batsányi János utca 35. szám alatt óvodai nevelőmunka folyik. A napközi nagy előnye, hogy egész évben folyamatos a felvétel. Más bölcsődéből, óvodából elutasított családok gyermekeit is szívesen fogadják. Egyéni nyitvatartással alkalmazkodik a szülők változó munkarendjéhez, továbbá a nyári szünetben is rugalmasan ellátja a dolgozó szülők kisgyermekének felügyeletét. Továbbá kis létszámú csoportoknál kevesebb a megbetegedés és várhatóan a szülők nem esnek ki az őszi-téli időszakban hosszabb időre a munkából táppénz miatt. A vezető elmondása szerint 2018/2019-es nevelési évben a családi bölcsődében két 5 fős csoport működik. Ez a két csoport mindig maximális kihasználtságú, folyamatos a túljelentkezés. Az óvodában -alapító okirat szerint – két csoportban 34 férőhely van. Ebben a nevelési évben az óvoda 1 csoporttal működik, ahova 20 kisgyermek jár. Az óvodába minden jelentkezőt fel tudott venni. A családi napközi térítésköteles, szerződés szerint személyi térítési díjat kell fizetni a családoknak.

2015 szeptember 1-jén a város zöld övezetében, csendes környéken (Középhegyi út 1. szám alatt) megnyitotta kapuit a Magyarországi Evangélikus Egyház Családi Bölcsőde Hálózat fenntartása alatt működő VigyázLak Evangélikus Családi Bölcsőde. Kis létszámú csoportokkal várják 20 hetes kortól 3 éves korig a gyermekeket. A bölcsőde jelenleg 5 csoporttal működik, csoportonként legfeljebb 7 kisgyermek nevelését-gondozását látják el. 2018-ban a beíratott gyermekek száma 32 fő. A bölcsődében lehetőség van teljes napos ellátáson túl arra is, hogy a szülők heti két-, három-, vagy négynapos felügyeletet kérjenek. A bölcsőde 7 órától 17 óráig van nyitva. A napközi a nyári időszakban is folyamatosan működik. Rugalmasan oldják meg a gondozónők szabadságolását, oly módon, hogy mindig 1 csoport áll le, így a gyermekeket igény szerint a többi csoportban tudják fogadni. A napközi térítésköteles, szombathelyi viszonylatban kedvező áron tudják a gyermekek ellátását biztosítani.

Óvodai feladat ellátás Szombathely járásban

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt) 8. § (2) bekezdés értelmében a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A jegyző - az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó - a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

A gyermeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek körzetében lakik, vagy ahol szülője dolgozik. Az óvoda köteles felvenni, átvenni azt a gyermeket, aki életvitelszerűen az óvoda körzetében lakik. A felvételtől, átvételtől az óvoda vezetője dönt. Ha a jelentkezők száma meghaladja a felvehető gyermekek számát, az óvoda fenntartója bizottságot szervez, amely javaslatot tesz a felvételre. Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról a szülők és az óvodapedagógusok véleményének kikérése mellett az óvodavezető dönt.

Szombathelyi önkormányzati óvodák

Szombathelyen jelenleg összesen 18 önkormányzati fenntartású óvoda működik. A szombathelyi önkormányzati óvodákba a 2018/2019. nevelési évre 630 gyermek iratkozott be. A beiratkozott gyermekek közül 496 gyermek kezdte meg 2018. szeptember 1. napján a nevelési évet. Az előre beiratkozott, nevelési év közben folyamatosan óvodát kezdő gyermekek létszáma 134 fő. Az óvodákban történt jelentkezések alapján Szombathelyen 18 Önkormányzati fenntartású óvodában szeptemberben összesen 2378 kisgyermek kezdte meg a nevelési évet. Átlagosan 23 fős csoportlétszámokkal indulhat a 2018/2019. nevelési év, mely az év folyamán az előre beiratkozott gyermekek folyamatos megjelenésével és a szakvéleménnyel rendelkező sajátos nevelési igényű gyermekek statisztikai létszámát figyelembe véve a nevelési év végére éri el a törvényben meghatározott maximális csoportlétszámot. Az Önkormányzat által fenntartott óvodákban 2018. szeptember 1. napjától 103 óvodai csoport indokolt.

Az önkormányzati óvodákban személyi térítési díjat nem kell fizetni. Az étkezési térítési díjak 2018. április 01-től 2019 március 31-ig egységesen 520 Ft/fő/nap, diétás étrend esetén 610 Ft/fő/nap. Az étkezési díjfizetés alól mentességet kapnak azok a családok, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, három vagy több eltartott gyermekük van, vagy tartós betegség igazolása esetén, illetve, ha az 1 főre jutó nettó jövedelem kevesebb a nettó minimálbér 130 %-nál.

1. számú táblázat: A működő önkormányzati óvodai férőhelyek és az óvodába beírt gyermekek számának alakulása 2014-2018 között Szombathelyen

Megnevezés	2014	2015	2016	2017	2018
Óvodák száma	18	18	18	18	18
Óvodai férőhelyek (fő)	2685	2685	2685	2685	2685
Óvodába beíratott gyermekek száma	2444	2355	2515	2407	2378

Szombathely járáshoz kapcsolódó 39 településből 18 településen nem biztosított az óvodai ellátás. Törvény értelmében azokon a településeken, ahol legalább nyolc óvodáskorú vagy nyolc alsó tagozatos korú gyermek rendelkezik lakóhellyel és a demográfiai adatok alapján feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, továbbá, ha a szülők ezt igénylik, óvoda esetében a települési önkormányzat, alsó tagozat esetében a települési önkormányzat kezdeményezésére az állami intézményfenntartó központ (KLIK) a hivatal tájékoztatása mellett gondoskodik a feladat helyben történő ellátásáról. *[Nkt. 89. § (1)]*

2. számú táblázat: A szombathelyi önkormányzat működő óvodai férőhelyek és a 2018/2019 nevelési évre jelentkezett gyermekek száma

Óvodai jelentkezés 2018-2019. nevelési évre				
Óvodák	Óvodai férőhely	Óvodába jelentkezett gyermekek száma (fő)	Szeptemberi óvodai létszámok (fő)	Óvodai csoportok száma
Aréna Óvoda	240	46	185	9
Barátság Óvoda	150	43	126	6
Benczúr Óvoda	109	29	100	4
Donászy Magda Óvoda	143	40	132	6
Gazdag Erzsébet Óvoda	214	52	189	8
Hétszínvirág Óvoda	175	32	168	7
Játéksziget Óvoda	120	27	120	5
Kőrösi Csoma Sándor Óvoda	185	33	157	7
Margaréta Óvoda	100	24	100	4
Maros Óvoda	100	25	91	4
Mesevár Óvoda	130	31	123	5
Mocorgó Óvoda	150	28	122	6
Napsugár Óvoda	145	24	109	5
Pipitér Óvoda	160	52	145	6
Szivárvány Óvoda	189	42	161	7
Szűrcsapó Óvoda	214	56	200	8
Vadvirág Óvoda	86	21	83	3
Weöres Sándor Óvoda	75	25	67	3
Összesen:	2685	630	2378	103

Egyéb fenntartású óvodák

Az Aranyhíd Nevelési-Oktatási Integrációs Központ Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Speciális szakiskola a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését nevelését, oktatását végzi 0 éves kortól a tankötelezettség, illetve a szakma befejezéséig a Köznevelési Törvény előírás szerint.

A Pázmány Péter körút 26/B szám alatt található a Micimackó nevet viselő Óvoda, melyben 4 szegregált csoport működik (Bagoly - konduktív terápiát alkalmazó, mozgássérült gyerekeket ellátó csoport, Tigris – beszédjavító óvodai csoport, Malacka és Zsebibaba csoport – értelmi fogyatékos és halmozottan sérült gyerekeket ellátó csoportok. Az óvodában - Alapító okirat szerint - 36 férőhely van. A 2018/2019 nevelési évre jelentkezett gyermekek száma 12 fő, melyből ténylegesen 9-en kerültek beíratásra. Az óvodába elsősorban Szombathelyről járnak a gyerekek, de Vas megye más településéről is fogadnak családokat. Az óvoda hétfőtől péntekig 6.30-tól 16.30-ig áll rendelkezésre a családok számára, a nyári szünet ideje alatt a leállás 6 hét. Személyi térítési díjat nem kell fizetni a családoknak.

A Szombathelyi Katolikus Egyházmegye fenntartása alatt működik a Boldog Brenner János Óvoda. Az intézményvezető személyes kapcsolatfelvétel során elmondta, hogy 3 telephelyen fogadják a 3-6 éves korú gyermekeket és biztosítják nevelésüket, hogy legkésőbb 7 éves korukban elkezdhesék az általános iskolát. A Hollán Ernő utca 8 szám alatt működő székhelyen 75 férőhely áll rendelkezésre, mely a 2018/2019 nevelési évben maximális kihasználtsággal működik. Szeptemberben három csoportban 73 kisgyermek kezdte el az óvodát, további két kisgyermek a 3 éves kor betöltése után, év közben csatlakozik a csoporthoz. A jelentkezők közül mindenkit fel tudtak venni, senkit sem kellett visszautasítani. A Bem József utcai telephelyen 100 fő férőhelyet tudnak biztosítani. Négy csoportban 91 gyermeket írtak be a családok erre a nevelési évre. A csoportokat azonos életkorú gyermekek alkotják.

Szombathely járásban működő Bozsoki tagóvoda 25 férőhelyes, egy csoportban 21 gyermek kezdte meg ősszel a nevelési évet, további 4 fő évközben csatlakozik. Az óvodákba a gyermek két és fél éves korának betöltése után vehető fel Szombathely város egész területéről és a városkörnyék településeiről.

2016 júliusában kezdte meg működését a horvát nemzetiségi nevelést folytató Miroslav Krleža Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium Tagóvodája. Az óvoda Szombathelyen a Jászai M. u. 4. szám alatt található. 2016-ban az intézmény 14 kisgyermekkel kezdett, majd következő év szeptemberében már 42 főre emelkedett a létszám. Az intézményvezető elmondta, hogy 2 csoportban 50 férőhely áll rendelkezésre az óvodás korú kisgyermek fogadására. A 2018/2019-es nevelési évet 46 kisgyermek kezdte meg, további három fő évközben érkezik. Az óvodai csoportokat vegyes korú gyermekek alkotják. A törvény által megengedett, 2,5 éves kortól 7 éves korig látják el a gyermekek nevelését. Az óvoda 6.30-tól 17 óráig áll nyitva a gyermekek számára. Az óvoda országos körzetet fogad, tehát nem lakcímfüggő a felvétel. Nemcsak horvát gyökerekkel rendelkező gyermekeket, családokat várnak, hanem bárkit, aki szívesen részt venne az intézmény sokszínű munkájában.

A Csodavár Magánóvoda illetve annak elődje a Csicsergő Családi Napközi 2009. óta fogadja a gyermekeket Szombathelyen a Nagyvárad utca 9. szám alatt. A magánóvoda célja olyan intézmény létrehozása volt, ahol a gyermekeket, mint fejlődő személyiségeket szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. A 2018/2019-es nevelési évben az óvoda 1 csoporttal működik, melyben 16 kisgyermek felügyeletét, ezentúl testi-leli gondozását, fejlesztését látják el. A vezető elmondása alapján a Csicsergő Napközi Magánbölcsőde csoportja alakult át, bővült ki óvodai csoporttá. A tavasszal elballagó 9 kisgyermek helyét 9 kiscsoportos tölti be folyamatosan az év során. Az óvoda 3 éves kortól fogadja gyermekeket 7 éves korig. Az óvoda 7.30-tól 16.30-ig biztosítja a gyermekek felügyeletét. A vezető tapasztalata alapján a szülők igényeinek megfelel a fenti nyitvatartás. Az óvoda személyi térítés ellenében fogadja a gyermekeket és biztosítja számukra családi környezetben, kis csoportban végzett differenciált, egyéni képességfejlesztésre törekvő nevelési módszert.

A Perintparti Szó-Fogadó Szombathelyi Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola a Középhegyi út 13. szám alatt működteti óvodáját. Az óvoda maximális létszámmal működik, jelenleg 3 csoportban folyik nevelő munka, csoportonként 25 fő vegyes korosztályú kisgyermekkel. Az óvoda munkatársa beszámolt arról, hogy évről-évre egyre nagyobb az érdeklődés az alternatív pedagógiai elveket képviselő intézmények iránt. A szombathelyi óvodában a jelentkezők száma meghaladta az üres férőhelyeket, így több családot is vissza kellett utasítani. A nagy érdeklődésre való tekintettel, 2018/2019-es nevelési évben bevezetésre kerül novemberi indulással egy úgynevezett óvodai előkészítő, amelyben 8 kisgyermek kezdi meg az óvodai éveit. Ebben a kis csoportban, olyan kisgyermek kerülnek, akik ebben az évben töltik be a 3. életévüket. Az alacsony csoportlétszám megkönnyíti a beszoktatás időszakát. Az óvodában személyi térítési díjat nem kell fizetni a családoknak, alapítványi hozzájárulási díj adomány keretében adható a családok szociális helyzetéhez mérten. Az óvodában 7.30-tól 16 óráig fogadják a gyermekeket. Nyáron június közepétől szeptemberig az óvoda zárva tart. Az óvoda munkatársa kérdésemre elmondta, hogy a viszonylag rövid nyitvatartást, hosszú nyáriszünetet a családok egymással együttműködve oldják meg. Nagyon jó a kapcsolat az óvodába járók családok között, jellemzően felváltva, egymást segítve biztosítanak felügyeletet a gyermekeik részére.

3. számú táblázat: A szombathelyi és járási egyéb fenntartású óvodai férőhelyek és a 2018/2019 nevelési évre jelentkezett gyermekek száma

Óvoda	Óvodai férőhely	Óvodába beíratott gyermekek száma (fő)	Óvodai csoportok száma
Micimackó Óvoda	36	36	4
Boldog Brenner János Óvoda Hollán u.	75	75	3
Boldog Brenner János Óvoda Bem J. u.	100	91	4
Boldog Brenner János Óvoda Bozsok	25	25	1
Miroslav Krleža Horvát Óvoda	50	49	2
Lógalába Magánóvoda	34	20	1
Csodavár Magánóvoda	17	16	1
Perintparti Szó-Fogadó Waldorf Óvoda	85	83	4
Összesen	432	395	20

Mellékletek

1. számú melléklet: Szombathelyi óvodák

SZERVEZET NEVE	CÍM
Szombathelyi Aréna Óvoda	9700 Szombathely, Aréna u. 8/b
Szombathelyi Barátság Óvoda	9700 Szombathely, Barátság utca 24.
Szombathelyi Pipitér Óvoda	9700 Szombathely, Bem József utca 9/c.
Szombathelyi Hétszínvilág Óvoda	9700 Szombathely, Bem József utca 33.
Szombathelyi Szivárvány Óvoda	9700 Szombathely, Deák Ferenc utca 39/a.
Szombathelyi Donászy Magda Óvoda	9700 Szombathely, Losonc utca 3.
Szombathelyi Mesevár Óvoda	9700 Szombathely, Gagarin út 10
Szombathelyi Játéksziget Óvoda	9700 Szombathely, Győzelem utca 1/a.
Szombathelyi Kőrösi Csoma Sándor Óvoda	9700 Szombathely, Kőrösi Csoma Sándor utca 7.
Szombathelyi Gazdag Erzsébet Óvoda	9700 Szombathely, Krúdy Gyula utca 2.a
Szombathelyi Maros Óvoda	9700 Szombathely, Maros u. 17/b
Szombathelyi Vadvirág Óvoda	9700 Szombathely, Selmec utca 2.
Szombathelyi Margaréta Óvoda	9700 Szombathely, Margaréta utca 1.
Szombathelyi Napsugár Óvoda	9700 Szombathely, Pázmány Péter körút 26/a.
Szombathelyi Szűrcsapó Óvoda	9700 Szombathely, Szűrcsapó utca 43.
Szombathelyi Mocorgó Óvoda	9700 Szombathely, Váci Mihály utca 5.
Szombathelyi Benczúr Gyula Utcai Óvoda	9700 Szombathely, Benczúr Gyula utca 2.
Szombathelyi Weöres Sándor Óvoda	9700 Szombathely, Márton Áron utca 58.

2. számú melléklet: Járási óvodák

KÖZSÉG	CÍM
Acsádi Mézeskalács Óvoda	9746 Acsád, Béke 58.
Rozmaring Óvoda	9771 Balogunyom, Rákóczi Ferenc 11.
Vépi Vadvirág Művészeti Óvoda Bozzai Csoportja	9752, Bozzai, Fő u. 32.
Felsőcsatári Óvoda	Felsőcsatár, Petőfi S. u. 74.
Gyöngyös-Kert Óvoda	9721 Gencsapáti Hunyadi u. 231.
Százszorszép Óvoda	9798 Ják, Szabadnép utca 10.
Nárai Aranykapu Óvoda	9797 Nárai, Petőfi Sándor utca 37.
Nemesbódi Gyöngyvirág Óvoda	9749 Nemesbőd, Kossuth L. u. 35.
Aranyhíd Óvoda	9722 Perenye, Jókai utca 19.
Gyöngyös-Kert Óvoda	9796 Pornóapáti, Fő út 66.
Rumi Játékvár Óvoda	9766 Rum, Kossuth Lajos utca 2.
Sorkifaludi Bokréta Óvoda	9774 Sorkifalud, Kossuth Lajos utca 75.
Sorokpolányi Bóbita Óvoda	9773 Sorokpolány, Petőfi utca 19
Hét Kastély Kertje Művészeti Óvoda Tagóvodája	9743 Söpte, Gábor Áron u. 2.
Szentpéterfai Szivárvány Óvoda	9799 Szentpéterfa, Alkotmány út 88.
Hét Kastély Kertje Művészeti Óvoda	9761 Táplánszentkereszt, Fő út 5/c.
Toronyi Csicsergő Óvoda	9791 Torony, Újvári u. 1.
Vaskeresztesi Szivárvány Óvoda	9795 Vaskeresztes, Fő utca 34.
Gyöngyös-Kert Óvoda Gencsapáti Tagintézménye	9741 Vassurány, Vasút u. 2.
Tündérország Óvoda	9763, Vasszécseny, Arany J. u. 9.
Vépi Vadvirág Művészeti Óvoda	9751 Vép, Szent Imre utca 1.

3. számú melléklet: Szombathely és Járásban működő egyéb fenntartású óvodák

SZERVEZET NEVE	CÍM
Perintparti Szó-fogadó Szombathelyi Waldorf Óvoda	9700 Szombathely, Középhegyi út 13..
Lógalába Családi Napközi és Lógalába Magánóvoda	9700 Szombathely, Batsányi J. u. 35.
Csodavár Óvoda	9700 Szombathely, Nagyvárad u. 9.
Boldog Brenner János Óvoda	9700 Szombathely, Bem József utca 9/a.
Boldog Brenner János Óvoda	9700 Szombathely, Hollán E. u. 8.
Boldog Brenner János Óvoda Bozsoki Tagóvodája	9727 Bozsok, Rákóczi u. 8.
Miroslav Krleža Horvát Óvoda Általános Iskola Gimnázium és Kollégium Tagóvodája	9700 Szombathely, Jászai Mari u. 4.
Micimackó Óvoda	9700 Szombathely, Pázmány P. krt. 26/b.

Tartalom

Bevezetés	1
Kapcsolódás a TOP 6.8.2 projekthez	1
A bölcsődei feladat ellátás Szombathely járásban.....	2
Mini bölcsőde	2
Munkahelyi bölcsőde.....	2
Családi bölcsőde.....	2
Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény.....	3
Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsőde Vasszécseny.....	6
Hét Kastély Kertje Művészeti Óvoda és Bölcsőde	6
Szombathelyi Családi Napközik	8
Óvodai feladat ellátás Szombathely járásban	9
Szombathelyi Önkormányzati Óvodák	9
Egyéb fenntartású Óvodák	12
Mellékletek	15